

процесах. Відомо, що схильність дітей до посилення кетогенезу у поєднанні з їх високими енерготратами обумовлює важливість надходження достатньої кількості вуглеводів з їжею саме у дитячому віці (Котль І.Я., 2007).

Надмірне споживання простих вуглеводів на фоні недостатнього надходження клітковини в організм дитини сприяє виникненню закретів, дивертикульозу, дисбактеріозу кишечника та зумовлює порушення процесів обміну речовин, створюючи передумови розвитку цукрового діабету, захворювань жовчовивідних шляхів. Як антитоксичний компонент їжі, клітковина перешкоджає всмоктуванню токсичних та канцерогенних речовин у кишечнику, позитивно впливає на формування нормальної кишкової мікрофлори, підвищуючи цим самим опірність організму до несприятливих чинників навколишнього середовища.

Метою проведених досліджень було вивчення та аналіз стану харчування дітей дошкільного віку у 2010 році в м. Чернівці.

Вивчення стану організованого харчування дітей, які відвідували 9 ДНЗ м. Чернівці, проводили розрахунковим методом шляхом викопіювання даних з меню-розкладок за 10 днів поселення. Визначали середню кількість продуктів, що припадала на одну дитину в день і порівнювали з рекомендованою.

Визначення енергетичної цінності харчових продуктів та вмісту в них основних нутрієнтів проводили за допомогою спеціальної програми, складеної нами на основі довідкових таблиць Скуріхіна І.М. Оцінку якісного та кількісного харчування дітей проводили згідно з «Нормами харчування у навчальних та оздоровчих закладах» (2004), «Нормами фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах та енергії» (1999) та «Нормами физиологических потребностей в энергии и пищевых веществах для различных групп населения Российской Федерации» (2008).

Проведений аналіз добових раціонів у ДНЗ показав, що харчування дітей було різноманітним, дотримувалася кратність харчування, інтервали між прийомами їжі, послідовність прийому страв та розподіл енергетичної цінності раціону за прийомами їжі. Разом з тим, мав місце дефіцит споживання основних продуктів (м'ясої та рибні продукти, молоко та молочні продукти, ябля), що обумовлювало зниження біологічної та енергетичної цінності раціону.

Відсоток простих вуглеводів у добовому раціоні перевищував рекомендовану норму, разом з тим вміст клітковини в харчових раціонах усіх ДНЗ нижче рекомендованих величин. Дисбаланс вуглеводної складової раціону зумовлений відсутністю у раціоні житнього хліба, дефіцитом овочів і фруктів, перевищенням кількості круп, бобових, макаронних та кондитерських виробів.

Отримані результати та висновки лягли в основу розробки заходів щодо корекції фактичного харчування дітей дошкільного віку ДНЗ м. Чернівці.

Власик Л.І., Янчук В.В., Грачова Т.І., Іфтола О.М., Андрійчук Н.Й.
ОСОБЛИВОСТІ КОМБІНОВАНОЇ ДІЇ НІТРАТУ НАТРІЮ ТА АЦЕТАТУ СВИНЦЮ
В ПІДОСТРОМУ ЕКСПЕРИМЕНТІ НА СТАРИХ ЩУРАХ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

За умов техногенної денатурації довкілля в Україні одним із провідних напрямків гігієни є вивчення вікових особливостей комбінованої дії найбільш поширених забруднювачів навколишнього середовища, а серед останніх чільні позиції посідають сполуки свинцю та нітрату.

У зв'язку з вищезгаданим, метою роботи було експериментальне вивчення характеру комбінованої дії нітрату натрію та ацетату свинцю в старих тварин.

Експеримент проведений на білих конвенційних аутобредних щурах-самцях 22-місячного віку. Ізольовану та комбіновану нітратно-свинцеву інтоксикацію моделювали шляхом інтрагастрального введення тваринам нітрату натрію, ацетату свинцю і їх комбінації впродовж 30 днів. Контролем слугували інтактні старі щури, яким внутрішньошлунково вводили водопітну воду. Розрахунок характеру комбінованої дії токсикантів проводили дивізивним методом.

Аналіз отриманих результатів показав, що пріоритетними показниками комбінованої дії нітрату натрію та ацетату свинцю є зменшення концентрації гемоглобіну крові, зниження

К

тивності дегідратази цукла-амінополесулінової кислоти, а також зростання активності жної фосфатази сироватки, для яких встановлено ефект потенціювання.

Встановлені особливості комбінованої дії ксенобіотиків слід враховувати при зроби профілактичних заходів щодо запобігання токсичного впливу нітратів та сполук мцю на старий організм.

Обговорюються спільні та інтимні механізми розвитку інтоксикації при отруєнні гратами і сполуками свинцю.

Власик Л. І., Кметь Т. І., Жуковський О.М., Фувдюр Н.М., Візнюк І.Д.
ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ПІДГОСТРОГО ВПЛИВУ НІТРАТУ НАТРІЮ ТА ХЛОРИДУ
КАДМІЮ У ТВАРИН СТАРОГО ВІКУ З РІЗНИМ ТИПОМ АЦЕТИЛЮВАННЯ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

У роботі вирішене наукове завдання щодо обґрунтування використання в гігієнічних дослідженнях фенотину ацетилювання, як біомаркера схильності до несприятливого впливу мчних речовин. На моделях підгострого впливу нітрату натрію і хлориду кадмію з'ясовані обласності та гігієнічне значення біохімічних змін як критеріїв шкідливої дії.

Виявлена висока критеріальна значущість змін біохімічних показників при гігієнічній дії підгострого впливу нітрату натрію та хлориду кадмію. Зокрема, у старих тварин іркером схильності слід виокремити „швидкий” тип ацетилювання, а критеріями шкідливої дії них є: зниження рівня гемоглобіну на 20%, зростання концентрації метгемоглобіну у 2,9 зи на фоні підвищення кількості вторинних продуктів ліпопероксидації еритроцитів у 2 зи.

Підгостра дія нітрату натрію та хлориду кадмію викликала більш виражене мнічення центральної нервової системи за показником інтегральної поведінкової тивності на 93% у „повільних” ацетиляторів старого віку.

За допомогою міжкласного регресійного аналізу виявлено, що порушення поведін- ної активності у старих тварин із „повільним” типом ацетилювання відбуваються на фоні остатни рівня середньомолекулярних пептидів та концентрації метгемоглобіну, а у „швидких” ацетиляторів – зростання концентрації метгемоглобіну і зниження вмісту вторинних продуктів нерозходного окиснення ліпідів печінки.

З метою забезпечення ефективної профілактики за умов шкідливого впливу лютантів, формування граа ризику, розробки підходів до профільбору для різних ґалузів пробицтва пропонується включати у схему постановки токсиколого-гігієнічного експерименту визначення фенотину ацетилювання як способу прогнозування схильності мнізму до ксенобіотиків. Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивадженням алітичних технологій визначення індивідуальної схильності організму до шкідливого впливу хімічних сполук та розробки на цій основі заходів первинної та вторинної профілактики.

Кушнір О. В., Сидорчук Л.П., Власик Л.І., Жуковський О.В.
ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДИСБІОЗУ КИШЕЧНИКУ У ХВОРИХ НА
ЕСЕНЦІЙНУ АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

Метою дослідження було вивчення змін видового складу показників мікрофлори орожниці товстої кишки у хворих на есенційну АГ (ЕАГ) залежно від поліморфізму генів іліотензин-перетворювального ферменту (АСЕ, І/D) та генів рецепторів 1-го типу до іліотензину II (AGTR1, А1166С).

Обстежено 104 хворих на ЕАГ І-ІІІ стадій: 48,1% (50) жінок і 51,9% (54) чоловіків, середній вік – 53,2±8,7 років, група контролю – 20 практично здорових осіб. Анали оліморфних ділянок генів АСЕ та AGTR1 визначали методом ПІР аналізу, порожнищу мікрофлору дистального відділу товстої кишки досліджували мікробіологічним методом.

У хворих на ЕАГ ІІ (n=42) і ІІІ (n=48) стадій дисбактеріоз ІІ-ІV ступеня виявляли у 5,1% і 95,9% випадків відповідно, що було вірогідно частіше (p<0,001), ніж у пацієнтів ІІ АГ – 64,3%. Найтяжчі (ІІ-ІV) ступені дисбактеріозу зустрічались у 70,2% (73) хворих на АГ носіїв D-алеля (DD+D/D генотипи), при цьому у пацієнтів із DD-генотипом ІІ-ІV тупені тяжкості зустрічались із частотою 82,7% (24), що вірогідно не відрізнялось від тяжкості